

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ
ОСВІТИ: ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ
ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ У ЗДІЙСНЕННІ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ**

**Збірник
матеріалів III-ї Всеукраїнської
науково-методичної конференції**

**14-16 квітня 2021 року,
м. Одеса**

У Збірнику опубліковано матеріали III-ї Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти: підвищення ефективності використання інформаційних технологій у здійсненні освітнього процесу», яка проходила 14-16 квітня 2021 року на базі Одеської національної академії харчових технологій.

Рекомендовано до друку та розповсюдження в мережі Internet Вченою радою Одеської національної академії харчових технологій від 06.04.2021, протокол № 13.

Матеріали, занесені до Збірника, друкуються за авторськими оригіналами. За достовірність інформації відповідає автор публікації.

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України, Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки, доктора технічних наук, професора Б.В. Єгорова.

Укладач Л.Д. Риженко

Редакційна колегія:

Єгоров Б.В.	ректор Одеської національної академії харчових технологій, д.т.н., професор, академік НАН України (голова редакційної колегії)
Трішин Ф.А.	проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к.т.н., доцент (заступник голови редакційної колегії)
Дец Н.О.	директор Навчального центру організації освітнього процесу, к.т.н., доцент
Ланженко Л.О.	начальник Навчально-методичного відділу НЦООП, к.т.н., доцент
Кручек О.А.	начальник Відділу контролю якості та моніторингу діяльності, к.т.н., доцент
Корнієнко Ю.К.	начальник Відділу організації дистанційної роботи та навчання ЦІКТ, к.ф.-м.н., доцент
Мураховський В.Г.	начальник Відділу ліцензування, акредитації та сертифікації НЦООП, к.ф.-м.н., доцент
Агєєва І.М.	декан факультету менеджменту, маркетингу і логістики, к.е.н., доцент
Зімін О.В.	декан факультету низькотемпературної техніки та інженерної механіки, к.т.н., доцент
Купріна Н.М.	декан факультету економіки, бізнесу і контролю, к.е.н., доцент
Ліщенко Н.В.	декан факультету комп'ютерних систем та автоматизації, д.т.н., професор
Саркісян Г.О.	декан факультету технології вина та туристичного бізнесу, к.т.н., доцент
Соц С.М.	декан факультету технології зерна і зернового бізнесу, к.т.н., доцент
Ткач В.О.	декан факультету інноваційних технологій харчування і ресторанно-готельного бізнесу, д.е.н., професор
Шарахматова Т.Є.	декан факультету технології та товарознавства харчових продуктів і продовольчого бізнесу, к.т.н., доцент
Шестопапов С.В.	декан факультету комп'ютерної інженерії, програмування та кіберзахисту, к.т.н., доцент
Шпирко Т.В.	декан факультету нафти, газу та екології, к.т.н., доцент

диться налаштовувати вручну через термінал операційної системи. Слід зазначити, що рекомендацій в мережі інтернет з налаштування сервера для проектів на Джанго мало. Тому актуальною є задача узагальнення власного досвіду і наявної інформації для настройки сервера під проект на Джанго.

Основні етапи наступні:

1. На першому етапі встановлюються необхідні програми і бібліотеки, наприклад програма `wget` для скачування файлів з ін-тернет, `unzip` для розархівування файлів, `git` для контролю версій сайту, веб сервер `nginx` та ін.
2. Скачується і встановлюється новітня версія Python.
3. Встановлюється сайт.
4. Налаштовується Gunicorn – програма для управління запитами до сайту на Джанго.
5. Налаштовується веб сервер `nginx` і сервер бази даних.

Запропоновані налаштування веб оточення для проекту на Джанго забезпечують стійкість сайту до значної кількості запитів і перезавантаження сервера і в цілому задовольняють потребу в розміщенні навчальної інформації і розрахункових програм на мові програмування Python.

Використані джерела

1. Хабр [Електронний ресурс]. URL: <https://habr.com/> (дата звернення: 24.03.2021).
2. Medium [Електронний ресурс]. URL: <https://medium.com/> (дата звернення: 24.03.2021).
3. Livejournal [Електронний ресурс]. URL: <https://www.livejournal.com/> (дата звернення: 24.03.2021).
4. Django [Електронний ресурс]. URL: <https://www.djangoproject.com/> (дата звернення: 24.03.2021).

УДК 378.147

ПРИНЦИПИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ТА ЙОГО ОСОБЛИВОСТІ В МЕТОДИЦІ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

**В.О. Кожевнікова, О.В. Ткачук, Н.В. Асауленко,
Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса**

Освіта є однією з найважливіших сфер людської діяльності, що забезпечує формування інтелектуального потенціалу суспільства. Якість освіти – багатомірне поняття. Воно визначається не тільки кінцевим результатом, але й освітнім процесом у цілому. Суспільство й освіта невіддільні. Про це свідчить те, що будь-які глобальні зміни, з якими зіштовхуються суспільство і цивілізація в цілому, неминуче відбиваються на стані освіти [1-2]. Через роз-

повсюдження вірусу Covid-19 на початку 2020 року всі країни почали запроваджувати карантинні заходи, що призвело до закриття на невизначений час усіх навчальних закладів. Вони змушені були за короткий термін перейти на дистанційний навчальний процес. Готовність до цього процесу була різною, виникли суто технічні проблеми – відсутність Інтернету, комп'ютерів, навчальних матеріалів у мережі. Першими на потреби викладачів та студентів відгукнулась ІТ галузь: була підвищена потужність каналів, з'явилась велика кількість сервісів й інструментів для навчання. Для проведення відеоконференцій дуже популярним виявився програмний засіб Zoom, у соціальних мережах була опублікована велика кількість блогів з рекомендаціями про проведення навчання, проводились дистанційні курси з розробки навчальних ресурсів й організації навчання. Після послаблення карантину у світі стало зрозуміло, що людство перейшло на нову стадію розвитку, де дистанційне навчання буде відігравати велику роль. Тому важливо проаналізувати результати дистанційного навчального процесу й визначити пріоритетні шляхи розвитку онлайн освіти [3].

Сучасний світ змінився – і перед викладачами постали нові проблеми: як викладати на відстані, як допомогти студентам здобути якісні знання. І хоча в епоху Інтернету все можна знайти у Google, кожен викладач має своє розуміння тієї чи іншої проблеми, можливих шляхів її розв'язання. Дистанційне навчання є орієнтованим на впровадження в навчальний процес принципово нових моделей навчання, що передбачають проведення конференцій, самостійну роботу студентів з інформаційними полями з різних банків знань, презентації, тренінги, тести в Google-формі й інші види діяльності з комп'ютерними технологіями.

Сучасний підхід до організації дистанційного навчання дав можливість викладачам кафедри готельно-ресторанного бізнесу не тільки ознайомитись із новими комп'ютеризованими формами роботи, а й реалізувати їх практично з метою покращення якості й ефективності навчання. Вимушене дистанційне навчання стало викликом для всіх учасників освітнього процесу: і викладачів, і студентів. Організувати його якісно, з використанням цифрових технологій, мотивувати майбутніх фахівців галузі, а на разі здобувачів освіти, вирішувати не тільки методичні, а й технічні проблеми виявилось зовсім не просто. Після впровадження карантину викладачі почали добирати сучасні засоби та форми організації дистанційного навчання здобувачів вищої освіти. Нині студенти продовжують отримувати освітню послугу та підтримувати зв'язок із викладачами академії, використовуючи платформу Moodle, Google Classroom, Facebook Messenger, Viber, Telegram. Особливою популярністю користується сервіс для проведення онлайн-конференцій Zoom, який забезпечує аудіовізуальне спілкування великої кількості осіб одночасно. Також вагомою підтримкою для забезпечення якості освіти є використання зручного сервісу Google Classroom, який дозволяє викладачам здійснювати зворотній зв'язок зі студентами. Через використання цієї платформи можливий і контроль засвоєння знань та оцінювання здобувачів освіти. Завдання з тестами

дозволяє викладачеві створити власну базу тестових завдань відповідно до викладеного матеріалу та вимог програми, задаючи критерії перевірки, система в автоматичному режимі здійснює перевірку виконаного завдання, а результати оформляються у спеціальні таблиці. Отже, організація успішного дистанційного навчання в умовах карантину залежить від активної взаємодії всіх учасників освітнього процесу, технічних можливостей та, насамперед, навичок педагогів у сучасних інформаційних та цифрових технологіях.

Дистанційне навчання – одна із форм навчання, яка виникла й удосконалювалася разом із розвитком інтернет-технологій, і на сьогодні має чіткі характерні ознаки, принципи і певні методичні напрацювання. Дотепер дистанційне навчання було камерною формою, зазвичай, для дорослих людей або здобувачів освіти, які прагнули поліпшити та поглибити свої знання, вміння у певній галузі. Методика проведення дистанційних занять знаходиться у процесі становлення, а принципи дистанційного навчання та його особливості стали серйозними викликами для системи освіти в цілому [4]. Виклик перший – мотивація студентів. Класичне дистанційне навчання априорі передбачає наявність усвідомленої мотивації у тих, хто навчається, тому що постійний контроль із боку викладачів неможливий. За віддаленого навчання цей виклик набуває ще більшої гостроти. Виклик другий – здатність студентів до самоосвіти. Дистанційне навчання передбачає, що більшість навчального матеріалу вони опановують самостійно. Виклик третій – комунікація в процесі навчання. За умов традиційного очного навчання відбувається постійна вербальна й невербальна комунікація між викладачем та здобувачами вищої освіти. Під час дистанційного навчання соціальна комунікація різко зменшується, її невербальна частина майже зникає. Четвертий виклик – це індивідуалізація навчання, що є однією з головних переваг і принципів дистанційного навчання, тобто можливість для кожного студента самостійно обирати темп навчання, час проведення занять і виконання завдань тощо. Виклик п'ятий – сформованість певного рівня умінь щодо використання цифрових технологій. Звичайно, для сучасних здобувачів вищої освіти цей виклик не є вагомим, з точки зору їхніх навичок. Для викладачів ця проблема ускладнюється тим, що їм потрібно не просто опанувати новий засіб, а й змінити власну відпрацьовану роками методику навчання, знайти та застосувати нові методи і форми так, щоб досягти обов'язкових результатів навчання. Шостий виклик – це необхідність ідентифікації студентів. Дистанційне навчання надає більше можливостей для фальсифікації результатів (виконання завдань іншою людиною, присутності на заняттях під час роботи). В умовах класичного дистанційного навчання ця проблема вирішується за умов високої мотивації студента – ті, хто навчаються дистанційно, хочуть насамперед отримати нові знання та вміння, а вже потім – певну оцінку. Виклик сьомий – визначення чіткого регламенту часу на проведення онлайн-уроків і самостійної роботи студентів. Під час очного навчання є тижневий розклад занять та визначена кількість домашніх завдань. Однак під час локдауну, коли використовується тільки дистанційна форма навчання, викладачі та студенти витра-

чають набагато більше часу для навчальної роботи. І останній виклик – це відсутність єдиної уніфікованої електронної платформи для навчання. Адже в процесі дистанційного навчання викладач може використовувати різноманітні онлайн-сервіси, які він опанував. Але студенту доведеться створювати облікові записи в цих сервісах та опановувати кожний, що лише ускладнює навчання та зміщує фокус зі змісту предмета на застосування цифрових технологій.

Дистанційне навчання – це не альтернатива очному навчанню. Тут застосовуються свої форми, свої методики. Та жодний розумний електронний засіб не може замінити викладача, ВНЗ, соціум та спілкування. Проте сучасні викладачі мають бути готовими до форс-мажорних обставин і володіти методикою дистанційного навчання, яка зараз тільки розвивається.

Література:

1. Логінова Н. І. Використання технологій дистанційного навчання в традиційному навчальному процесі // Наука і освіта: Науково-практичний журнал Південного наукового центру АПН України. Одеса, 2004. № 4-5. С. 181-185.
2. Медвідь О.М. Дистанційне навчання у руслі Болонського процесу // Актуальні проблеми навчання та виховання людей з особливими потребами. 2008. №5(7). С. 156-160.
3. Кухаренко В.М., Бондаренко В.В. Екстрене дистанційне навчання в Україні: Монографія / За ред. В.М. Кухаренка, В.В. Бондаренка. Харків: Вид-во КП «Міська друкарня», 2020. 409 с.
4. Брустінов В.М., Янушевський В.Г., Тімофєєв П.А. Деякі методологічні аспекти впровадження дистанційного навчання в Україні // Актуальні проблеми навчання та виховання людей з особливими потребами. 2014. №1(3). С. 446-449.

УДК 621.3 : 378.147

ВИКОРИСТАННЯ ГРАФІЧНИХ ЗАСОБІВ WORD В КУРСІ «ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ЕЛЕКТРОТЕХНІКИ»

**О.Ю. Розіна, Т.А. Ревенюк, В.Д. Галіулін,
Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса**

Курс «Теоретичні основи електротехніки» – базова дисципліна для бакалаврів спеціальності 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка». Оволодіння основними поняттями та методами розрахунку електричних та магнітних кіл є запорукою успіху у подальшому засвоєнні спеціальних дисциплін, визначених відповідними освітніми програмами.

Теоретичний апарат електротехніки базується на складних математичних поняттях і методах: фазові співвідношення гармонічних функцій, векто-

133	ЗАСТОСУВАННЯ ГЕЙМИФІКАЦІЇ В ОСВІТІ ПІД ЧАС ОНЛАЙН НАВЧАННЯ І.Р. Біленька, Н.А. Лазаренко, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	299
134	ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В СУЧАСНІЙ ОСВІТІ Г.А. Гончарук, О.І. Гапонюк, О.Д. Кара, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	302
135	ОСОБЛИВОСТІ РОЗГОРТАННЯ ВЕБ ОТОЧЕННЯ ДЛЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ, ПОБУДОВАНИХ З ВИКОРИСТАННЯМ ФРЕЙМВОРКУ ДЖАНГО В.П. Бузовський, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	304
136	ПРИНЦИПИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ТА ЙОГО ОСОБЛИВОСТІ В МЕТОДИЦІ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ В.О. Кожевнікова, О.В. Ткачук, Н.В. Асауленко, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	305
137	ВИКОРИСТАННЯ ГРАФІЧНИХ ЗАСОБІВ WORD В КУРСІ «ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ЕЛЕКТРОТЕХНІКИ» О.Ю. Розіна, Т.А. Ревенюк, В.Д. Галіулін, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	308
138	ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ RESTFUL API В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ О.М. Жигайло, М.М. Топор, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	311
139	ВИКОРИСТАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ КОНСПЕКТ ЛЕКЦІЙ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ Е.І. Альтман, І.Л. Бошкова, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	313
140	ОЦІНЮВАННЯ ТЕСТОВИХ ПИТАНЬ З ДЕКІЛЬКОМА ПРАВИЛЬНИМИ ВІДПОВІДЯМИ О.Л. Нєнов, Н.О. Лисенко, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	314
141	ЗАСТОСУВАННЯ ТЕСТОВИХ КОМП'ЮТЕРНИХ ДОДАТКІВ ДЛЯ ОЦІНКИ РІВНЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ В ОНАХТ С.В.Котлик, О.П.Соколова, Одеська національна академія харчових технологій, м.Одеса	317
142	ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ЛЕКЦІЙНОГО МАТЕРІАЛУ ПРИ ЗАОЧНІЙ ФОРМІ НАВЧАННЯ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ "ХАРЧОВІ ТЕХНОЛОГІЇ", "БІОТЕХНОЛОГІЇ ТА БІОІНЖЕНЕРІЯ" Я.Г. Верхівкер, О.М. Мирошніченко, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	320
143	МЕТОДИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЦИФРОВІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ І.В. Крупіца, М.Г. Ліганенко, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	322
144	ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ У СФЕРІ РЕСТОРАННОГО КОНСАЛТИНГУ З ВИКОРИСТАННЯМ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА БАЗІ КАФЕДРИ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ К.С. Федосова, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	324

ПЕРЕЛІК ЗВО УКРАЇНИ, ЩО ВЗЯЛИ УЧАСТЬ У ІІІ-й ВСЕУКРАЇНСЬКІЙ НАУКОВО-МЕТОДИЧНІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ

1. Державний університет інфраструктури та технологій, м. Київ
2. ВСП «Житомирський торговельно-економічний фаховий коледж КНТЕУ»
3. Івано-Франківський національний медичний університет
4. Одеський національний медичний університет
5. Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти», м. Київ
6. ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
7. Херсонська державна морська академія
8. Kyiv National University of Technologies and Design
9. Харківський національний університет радіоелектроніки
10. Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка
11. Львівський національний університет імені Івана Франка
12. Державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди, м. Переяслав
13. Волинський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк
14. Вінницький національний аграрний університет, м. Вінниця
15. Харківський національний університет внутрішніх справ
16. Кременчуцький льотний коледж Харківського національного університету внутрішніх справ
17. Національний університет харчових технологій, м. Київ
18. Луганський державний університет внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка, м. Сєверодонецьк
19. Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
20. Донецький національний медичний університет, м. Маріуполь
21. Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького
22. Київський національний торговельно-економічний університет
23. Одеський національний політехнічний університет
24. Покровський педагогічний фаховий коледж, м. Покровськ
25. Донбаський державний педагогічний університет, м. Слов'янськ